

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ อุทัย บุญประเสริฐ (2527) กล่าวว่า "ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human resource) เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะละเลยไม่ได้ และเครื่องมือสำคัญที่มีบทบาททำให้มนุษย์กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาก็คือ การศึกษา"

การจัดการศึกษามีเป้าหมายสูงสุด คือ การสร้างสังคมที่พึงประสงค์ ผลของการศึกษาจะออกมาดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับนโยบาย กระบวนการดำเนินงาน และการจัดการบริหาร ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย จึงได้มีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาลงในแผนพัฒนาของประเทศไทยในระดับต่าง ๆ จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 หมวดที่ 2 ระบบการศึกษา ข้อ 4 การจัดการศึกษาตามแนวระดับโรงเรียนอาจจัดเป็นการศึกษาประเภทต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสมและตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ชุมชนและประเทศ . . . และในหมวดที่ 3 แผนนโยบายการศึกษา ข้อ 17 ปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษารวมทั้งให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการภายในของสถานศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการศึกษาของชุมชน

จากแนวนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ จะเห็นได้ว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา เพราะการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษานอกจากอาศัยเงินงบประมาณแผ่นดินแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในด้านการเงิน วัสดุ และแรงงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ กองนโยบายและแผนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.)

ได้สรุปงบประมาณปี 2536 ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีว่า จัดสรรเป็นเงินเดือนและค่าจ้าง ร้อยละ 85.62 ของงบทั้งหมดที่เหลือเป็นงบลงทุน งบบริหารและงบพัฒนาคุณภาพ ซึ่งไม่พอเพียงต่อการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัด จึงจำเป็นต้องระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นมาใช้ในการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะทรัพยากรในระดับท้องถิ่น เพราะโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มักจะอยู่ในแหล่งชุมชน ชุมชนจึงควรมีส่วนเข้าไปรับรู้และกำหนดทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียนด้วยตนเองให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพราะโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ชนิตา รัชพลเมือง (2534) กล่าวว่า "การที่สมาชิกในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม จะช่วยให้รู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมพร้อมกันนั้น ก็จะเป็นวิถีทางที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมโดยรวมด้วย" และในขณะที่เดียวกันโรงเรียนก็มีโอกาสที่จะเผยแพร่ความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ให้แก่ชุมชนไปพร้อม ๆ กัน วิธีการที่ชุมชนจะเข้าไปมีบทบาทในการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนวิธีหนึ่งก็คือ การเลือกตั้งตัวแทนเข้าร่วมเป็นกรรมการเพื่อปรึกษาหารือหรือหาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ในรูปขององค์คณะบุคคล เรียกว่า "กรรมการศึกษา"

การแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอย่างเป็นทางการนั้น เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2435 สายสุนีย์ สุชนคร (2511 อ้างใน เปลี่ยนศิริรังสรรค์กุล > 2527) ว่า

กระทรวงมหาดไทยได้ลงมือจัดการศึกษาเป็นครั้งแรกในต้นปี พ.ศ. 2435 แต่ก็ เป็นเพียงจัดการสอนให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เท่านั้น วิธีการจัดการนั้นก็โดยตั้ง กรรมการตำบลขึ้นทุกตำบลเป็นกรรมการจัดการศึกษาเบื้องต้น มีกรรมการตำบล 3 คน คือ กำนัน แพทย์ประจำตำบล และเจ้าอธิการวัดใดวัดหนึ่งในพื้นที่นั้น

ในปี พ.ศ. 2464 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2464 และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาไว้ตามมาตรา 30 ราชกิจจานุเบกษา (2464) ระบุว่า

มาตรา 30 ผู้ว่าราชการจังหวัด จะตั้งกรรมการศึกษาอันประกอบด้วยบุคคลที่สมควร และมีผู้นับหน้าถือตาก็ได้ เมื่อได้รับมอบอำนาจจากอุปราชหรือสมุหเทศาภิบาลแล้ว

โดยให้กรรมการศึกษา มีหน้าที่เป็นผู้ตรวจดูแลงบประมาณและการดำเนินงานของโรงเรียน ในกรณีที่โรงเรียนนั้นประชาชนเป็นผู้ก่อตั้ง แต่กรณีที่โรงเรียนก่อตั้งโดยนายอำเภอให้กรรมการศึกษาเป็นผู้ช่วยนายอำเภอหรือแบ่งเบาหน้าที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของนายอำเภอ

ต่อมาเมื่อมีการประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2464 และประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2478 ในมาตรา 38 และมาตรา 39 ราชกิจจานุเบกษา (2478) ได้ระบุบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการศึกษาไว้ดังนี้

มาตรา 38 เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการศึกษา ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งและถอนกรรมการศึกษาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 39 กรรมการศึกษามีหน้าที่

- (1) รับปรึกษาหารือในการจัดและดำเนินการศึกษา
- (2) ตรวจสอบงบประมาณ บัญชีเงิน และสอดส่องความเป็นไปของโรงเรียน ประชาบาลที่ประชาชนจัดตั้ง

(3) ช่วยเหลือนายอำเภอในส่วนโรงเรียนประชาบาลที่นายอำเภอจัดตั้ง

ในระยหลังเมื่อรัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้ดำริให้มีการรอนงานด้านการประถมศึกษาที่ดำเนินการอยู่ในขณะนั้นมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2523 ภายใต้ (1) พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2523

(2) พระราชบัญญัติ คณะกรรมการการประถมศึกษา 2523 และ (3) พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ 14/2524 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2524 ได้มีการตรา ระเบียบกระทรวง

ศึกษาศึกษา ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2525 ขึ้น ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหน้าที่ของกรรมการศึกษาไว้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
2. แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน
3. เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงานส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น
4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

จากการที่กรรมการศึกษาเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาคุณภาพของคนในท้องถิ่น จึงมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาหรือเพิ่มประสิทธิภาพต่อการศึกษาของชุมชน ชุมชนที่มีพื้นที่ต่างกัน ย่อมจะนำมาซึ่งกรรมการศึกษาที่มีความคิดเห็นที่ต่างกัน โดยเฉพาะท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ตอนล่างของภาคกลาง มีสภาพพื้นที่เหมาะสมต่อการเกษตร เพราะสภาพเป็นที่ลุ่มปากแม่น้ำ แต่ในขณะเดียวกันสภาพความได้เปรียบในการเป็นแหล่งขนถ่ายสินค้าทางเรือรวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกได้ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัยขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้ประโยชน์ของที่ดิน จากที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมและที่พักอาศัยตลอดจนย่านการค้า การพาณิชย์กรรมมากขึ้น ทำให้ลักษณะอาชีพและความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ต่างจากจังหวัดอื่น มีการเคลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างถิ่นเข้ามามาก เนื่องจากการย้ายถิ่นของคนในภาคอื่น ๆ ที่เข้ามาหางานทำ จึงเกิดความหลากหลายในด้านเจตคติ ค่านิยมและวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และมีแนวโน้มจะดีขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้รายได้เฉลี่ยของประชากรในจังหวัดอยู่ในเกณฑ์สูง เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรปราการ (2536) กล่าวว่า จากจำนวนสาขารณาคาพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้นในปี 2535 ถึงร้อยละ 31.91 ในขณะที่กรุงเทพฯ ร้อยละ 5.7

และจังหวัดอื่นร้อยละ 5.6 และจากจำนวนยอดเงินฝากของจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 21 กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นร้อยละ 16.2 ทั่วประเทศ ร้อยละ 16.5 เมื่อประชาชนมีสภาพเศรษฐกิจดีก็ย่อมที่จะสนใจการศึกษามากขึ้น สามารถเลือกรูปแบบการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของตน ซึ่งในด้านการจัดการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของท้องถิ่น เป็นสำคัญ

จากสภาพที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจว่ากรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการมีสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2525 ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้จะเพิ่มประโยชน์ในการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนากรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดสมุทรปราการให้ปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา ประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น
2. การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำ

โรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2525 ข้อ 11 และได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่ปฏิบัติจริงอยู่ ดังนี้

- 2.1 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 2.2 แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน
- 2.3 เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงานและส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น
- 2.4 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่กรรมการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้จะ เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาในระดับโรงเรียนอำเภอ และจังหวัด ในการที่จะนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนากรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

คานิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

1. สภาพ หมายถึง ลักษณะหรือเหตุการณ์ที่เป็นอยู่จริงในขณะนั้น
2. ปัญหา หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ต้องการ
3. การปฏิบัติงาน หมายถึง

(1) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

(2) แสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือจากประชาชน หน่วยงาน และส่วนราชการเพื่อพัฒนาโรงเรียน

(3) เสนอแนะและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน และส่วนราชการ เพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ และการพัฒนาท้องถิ่น

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนมอบหมาย

4. กรรมการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2525

5. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 149 คณะ จาก 149 โรงเรียน วิธีการสุ่มตัวอย่างดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 จากจำนวนโรงเรียน 149 โรงเรียน ได้คณะกรรมการการศึกษา 38 คณะ โดยประมาณและเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ในท้องที่ทั้ง 5 อำเภอ ของจังหวัดสมุทรปราการ จึงเทียบสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนรายอำเภอ

1.2 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ตามจำนวนโรงเรียนรายอำเภอในข้อ 1.1 กำหนดให้ประธานกรรมการศึกษา และ

เลขานุการกรรมการศึกษา เป็นผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาแต่ละชุด โดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูล 76 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured interview) ใช้สัมภาษณ์กรรมการศึกษาและแบบตรวจสอบเอกสาร ใช้ตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แล้ววิเคราะห์รายละเอียดของงาน

2.2.2 สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์และกำหนดประเด็นสำคัญในการตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมในเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กรรมการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน และนำแบบตรวจสอบเอกสารไปทดลองเก็บข้อมูลจากเอกสารการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในภาษาที่ใช้

2.2.7 นาผลการทดลองใช้แบบสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบเอกสาร การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษามาปรับแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ก่อนนำไปใช้จริง

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์และแบบตรวจสอบเอกสารมีดังนี้
แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured interview) ใช้สัมภาษณ์ กรรมการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา

แบบตรวจสอบเอกสาร การปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาทุกด้านจากเอกสารของ โรงเรียน ได้แก่ สมุดบันทึกการประชุมกรรมการศึกษา เอกสารบันทึกกิจกรรมของโรงเรียนและ บันทึกการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์กรรมการศึกษาที่กำหนด เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2 แบบตรวจสอบเอกสารผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างใช้หาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบตรวจสอบเอกสารใช้หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอ เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอข้อมูลการวิจัย จัดลำดับดังต่อไปนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนียามศัพท์เฉพาะในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก